

CYFARFOD	Y Cyngor
DYDDIAD	2 Gorffennaf 2026
TEITL	Adroddiad Blynyddol Gwasanaethau Cymdeithasol 2025/26
PWRPAS	Cyflwyno'r adroddiad er sylw Aelodau'r Cyngor
AWDUR	Dylan Owen, Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol

1. Cefndir

- 1.1. Ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol, mae'n ofynnol i'r Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol baratoi a chyhoeddi adroddiad mewn perthynas â pherfformiad y Gwasanaethau Cymdeithasol o fewn yr awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn flaenorol.
- 1.2. Diben yr adroddiad blynyddol yw nodi taith yr awdurdod lleol tuag at wella wrth ddarparu gwasanaethau i drigolion, y rheiny sy'n derbyn gwybodaeth, cyngor a chymorth, a'r unigolion a'r gofalwyr hynny sy'n derbyn gofal a chymorth.
- 1.3. O dan ofynion y Ddeddf Gwasanaeth Cymdeithasol a Llesiant, gofynnir i mi fel Cyfarwyddwr ystyried yr ystod wybodaeth a phrofiadau sy'n effeithio ar allu Gwasanaethau Cymdeithasol y Cyngor i ddarparu gwasanaethau dibynadwy, cynaliadwy, o'r safon uchaf, gan fynegi fy marn a'i gyflwyno i'r Cyngor. Mae'r adroddiad yn tynnu sylw at unrhyw wersi a ddysgwyd, ac yn amlinellu'r blaenoriaethau am y flwyddyn i ddod. Mae hefyd yn egluro sut y gwnaethom asesu anghenion pobl, a'u cynnwys yn ganolog wrth siapio ein gwasanaethau a'n darpariaeth gofal.
- 1.4. Dilyna ffurf yr adroddiad ganllawiau a thempled cenedlaethol ac rydym yn asesu ein perfformiad fesul pedwar prif bennawd: **Pobl**, **Atal**, **Partneriaeth** a **Lles**.
- 1.5. Fel y nodir yn rhagair yr adroddiad, mae'r flwyddyn hon wedi bod yn un o'r rhai mwyaf heriol yn hanes 30 mlynedd Cyngor Gwynedd. Fe wynebodd Gwasanaethau Cymdeithasol, ac yn arbennig yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd, cyfnod o newid a her sylweddol yn dilyn canfyddiadau Adolygiad Ymarfer Plant *Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder*, a amlygodd wendidau difrifol mewn trefniadau diogelu. O ganlyniad, bu angen canolbwyntio'n glir ar ddysgu, adfer ymddiriedaeth a sicrhau bod y gwelliannau angenrheidiol yn cael eu gwireddu.
- 1.6. Mae'r flwyddyn felly wedi gweld ffocws sylweddol ar ymateb i argymhellion *Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder*. Mae gwaith wedi mynd rhagddo i gryfhau trefniadau sy'n sicrhau bod llais plant wrth galon penderfyniadau, datblygu a chryfhau'r fframwaith sicrwydd ansawdd, a chodi proffil diogelu ar draws y Cyngor. Mae'r craffu annibynnol a ddarparwyd drwy'r Bwrdd Rhaglen Cynllun Ymateb wedi bod yn elfen bwysig o'r gwaith gwella, ac mae'r her adeiladol a'r

gefnogaeth a ddarparwyd wedi cael eu croesawu wrth helpu'r Cyngor i sicrhau bod y gwersi a ddysgwyd yn cael eu troi'n newid ymarferol a chynaliadwy.

- 1.7. Er bod y gwaith hwn wedi cymryd blaenoriaeth a chyfran helaeth o amser y cyfarwyddwr yn ystod y flwyddyn, mae'n bwysig cydnabod hefyd y cynnydd a'r llwyddiannau a gyflawnwyd ar draws ystod eang o wasanaethau. Mae'r Gwasanaeth Anabledd Dysgu wedi parhau i ehangu cyfleoedd gwaith i unigolion, gan gynyddu nifer y bobl sydd ar lwybr tuag at gyflogaeth â thâl teg. Mae cydweithio llwyddiannus gyda Mantell Gwynedd a phartneriaid eraill wedi cryfhau cymorth cymunedol, tra bod gwaith arloesol y Tîm Awtistiaeth a thwf parhaus Dementia Actif Gwynedd yn dangos gwerth buddsoddi mewn dulliau creadigol ac ataliol sy'n gwella bywydau pobl.
- 1.8. Yn ystod y flwyddyn gwelir hefyd ddefnydd cynyddol o dechnoleg ac arloesedd i gefnogi pobl a gwella'r ffordd y darperir gwasanaethau. O deifol, y gath robotig a'r adnodd hunanasesu *Helpu'n Hyn*, i ddefnyddio deallusrwydd artiffisial drwy Beam Notes a datblygiadau megis Ap Niwro, mae technoleg yn cynnig ffyrdd newydd o hyrwyddo annibyniaeth a gwella effeithlonrwydd. Defnyddiwyd penwisgoedd realiti rhithwir i gefnogi hyfforddiant staff, tra bod dulliau newydd o gyfathrebu a chodi ymwybyddiaeth drwy gyfrif tics-tocs *Gwynedd yn Gwenu*, yn ein helpu i gyrraedd cynulleidfaoedd newydd a rhannu straeon cadarnhaol am ofal a llesiant.
- 1.9. Cryfder mwyaf ein gwasanaethau, fodd bynnag, yw ein gweithlu. Mae'r straeon a'r dyfyniadau a geir drwy'r adroddiad yn dangos effaith uniongyrchol eu gwaith ar fywydau pobl. Yn ystod ymweliadau'r Cyfarwyddwr â thimau ar draws y sir, mae'r un neges wedi dod i'r amlwg dro ar ôl tro: mae'n gyfnod heriol, gyda phwysau gwaith yn drwm, trafferthion recriwtio a chymhlethdod cynyddol anghenion. Serch hynny, mae ymrwymiad, tosturi a phroffesiynoldeb y gweithlu yn parhau'n amlwg. O'r rhai sydd wedi ymroi i'r sector ers degawdau i'r rhai sydd newydd ddechrau eu gyrfa drwy'r Academi Gofal, mae'r un balchder a phenderfyniad i wneud gwahaniaeth i fywydau pobl i'w weld. Estynnir diolch diffuant iddynt am eu cyfraniad gwerthfawr.
- 1.10. Ceisir gyflwyno darlun cytbwys yr yr adroddiad hwn. Ochr yn ochr â'r llwyddiannau, rydym wedi ceisio bod yn agored ynghylch y meysydd lle mae angen gwneud mwy. O ganlyniad, mae pob adran yn cynnwys blychau "Sut y gallwn wneud pethau'n well?" sy'n amlygu'r prif feysydd ar gyfer gwelliant a datblygiad pellach.
- 1.11. Ymhlith y rhain mae datblygu rhagor o ddarpariaeth leol i blant drwy'r rhaglen cartrefi bychain a maethu di-elw, ehangu'r defnydd o daliadau uniongyrchol, cryfhau'r gefnogaeth i ofalwyr di-dâl, a gwella cydweithio o fewn y Cyngor a gyda phartneriaid allanol. Mae ymchwil *Llechen Lân* hefyd wedi amlygu'r angen i gryfhau cynllunio strategol a datblygu gwasanaethau mwy cynaliadwy ar gyfer y dyfodol. Bydd y meysydd hyn yn parhau i fod yn flaenoriaethau allweddol dros y flwyddyn i ddod.
- 1.12. Yn unol â'r drefn perfformiad mewnol y Cyngor, mi fydd y gwasanaethau perthnasol yn cael eu herio dros y flwyddyn nesaf ac bydd adroddiadau ar y

perfformiad yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgorau Craffu yn rheolaidd. Bydd trosolwg o berfformiad y gwasanaethau am y flwyddyn gyfan hefyd ar gael yn Adroddiad Perfformiad Cyngor Gwynedd ar gyfer 2025/26.

2. Argymhelliad

- 2.1. Gofynnir i'r Cyngor nodi cynnwys yr adroddiad sydd wedi ei gyflwyno gan y Cyfarwyddwyr Statudol ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol yr awdurdod.

3. Barn y Swyddogion Statudol

Y Swyddog Monitro:

Mae cyflwyno yr adroddiad i'r Cyngor Llawn yn rhoi cyfle I ystyried y gwaith a'r heriau sydd yn wynebu'r "Gwasanaethau Cymdeithasol" o bersbectif y Cyfarwyddwr Statudol. Rwy'n fodlon gyda priodoldeb yr adroddiad.

Pennaeth Cyllid:

Credaf fod yr wybodaeth ariannol sydd wedi ei gynnwys yn yr adroddiad blynyddol yn adlewyrchiad teg o sefyllfa'r Gwasanaethau Cymdeithasol am 2025/26. Rwyf yn fodlon na fydd cymeradwyo'r adroddiad blynyddol hwn yn golygu unrhyw ymrwymiad ariannol ychwanegol gan y Cyngor.